

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede model tilgodese de berørte borgeres og virksomheders retssikkerhed uden at pålægge de pågældende myndigheder sådanne væsentlige administrative byrder, som en overførsel af forvaltningslovens regler om parts høring i givet fald ville medføre.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig flertallets forslag om, hvilke oplysninger den forudgående underretning skal indeholde.

Justitsministeriet er således enig med flertallet i, at oplysninger om tid og sted for indgrebet, retten til at lade sig repræsentere eller bistå af andre efter forvaltningslovens § 8, hovedformålet med indgrebet samt det faktiske og retlige grundlag for indgrebet vil kunne imødegå en række af de betænkeligheder om manglende retssikkerhed på området, som der har været givet udtryk for i den offentlige debat.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig flertallets forslag om, at bestemmelserne i arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, og i stærkstrømslovens § 22, stk. 2, skal gå forud for den foreslåede bestemmelse om angivelse af det faktiske grundlag for et tvangsindgreb. Justitsministeriet er således enig med flertallet i, at der på de pågældende områder gør sig særlige forhold gældende, idet en arbejdstager mv. kan have behov for den beskyttelse, der ligger i, at myndigheden ikke må give oplysning om, at et tilsynsbesøg foretages som følge af en klage.

Justitsministeriet er enig med kommissionens flertal i, at de foreslåede regler om forudgående underretning i visse tilfælde bør kunne fraviges helt eller delvist.

I den forbindelse finder Justitsministeriet ligesom kommissionens flertal, at de foreslåede regler om forudgående underretning skal kunne fraviges helt eller delvist, hvis øjemedet med indgrebet gennemførelse ville forspildes ved forudgående underretning. Det gælder ikke alene tilfælde, hvor det efter en nærmere vurdering af den enkelte sags omstændigheder må antages, at øjemedet med indgrebet ville blive forspildt, såfremt der skete forudgående varsling. Det gælder således også tilfælde, hvor det generelt må antages, at øjemedet med kontrollen ville blive forspildt, såfremt den pågældende borger eller virksomhed var »advaret« forinden. Som eksempel herpå kan nævnes tilfælde, hvor kontrollen har karakter af en kontrol af et »øjebliksbillede« – f.eks. når fødevaremyndighederne skal kontrollere hygiejnetilstanden på en restaurant, eller når Told og Skat – eventuelt i samarbejde med Arbejdsdirektoratet – skal kontrollere, om der i en virksomhed er personer, som udfører »sort« arbejde.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør de foreslåede regler om forudgående underretning ligeledes – som anbefalet af kommissionens flertal – helt eller delvist kunne fraviges, hvis hensynet til parten selv taler for det. Justitsministeriet finder således ikke grundlag for et krav om forudgående underretning om kontrolbesøg mv. i tilfælde, hvor borgeren eller virksomheden ingen interesse har i et varsel. Som eksempel herpå kan nævnes tilfælde, hvor parten selv anmoder om, at der straks gennemføres et kontrolbesøg mv.

Justitsministeriet er endvidere enig i, at en myndighed bør kunne gennemføre et tvangsindgreb uanset, at forudgående underretning herom ikke er sket, i tilfælde, hvor afgørende hensyn til private eller offentlige interesser taler for det. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor hensyn til de ansattes sikkerhed og sundhed taler for, at Arbejdstilsynet gennemfører et kontrolbesøg uden at afvente en forudgående varsling.

Justitsministeriet finder også ligesom flertallet, at de foreslåede regler om forudgående underretning bør kunne fraviges i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til rigets udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til EU. I den forbindelse skal det navnlig bemærkes, at Danmark efter visse EU-retlige regler er forpligtet til at lade kontrolbesøg ske uanmeldt.

Justitsministeriet er desuden enig med kommissionens flertal i, at de foreslåede regler om forudgående underretning bør kunne fraviges, hvis øjeblikkelig gennemførelse af tvangsindgrebet efter forholdets særlige karakter er påkrævet. Som eksempel kan nævnes redningsberedskabets indtrængen i private ejendomme i forbindelse med brande eller udslip.

Endelig finder Justitsministeriet ligesom flertallet, at kravet om forudgående underretning bør kunne fraviges, hvis underretning viser sig umulig, eller hvis vanskelighederne ved at gennemføre en underretning ikke vil stå mål med den retssikkerhedsmæssige gevinst herved. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor fiskerimyndighederne foretager kontrol af de fartøjer, der kommer i havn på et bestemt tidspunkt, uden at det på forhånd er muligt at fastlægge, hvilke fartøjer det vil dreje sig om.

Alle de ovennævnte hensyn er efter Justitsministeriets opfattelse af en sådan vægt, at kravet om forudgående underretning bør kunne fraviges i de pågældende tilfælde. Det bemærkes i den forbindelse, at Justitsministeriet ligesom kommissionens flertal forudsætter, at fravigelse alene kan ske i det omfang, det kan begrundes i de nævnte hensyn.

I nogle tilfælde vil der kunne være tale om, at en myndighed ønsker at gennemføre et kontrolbesøg mv.